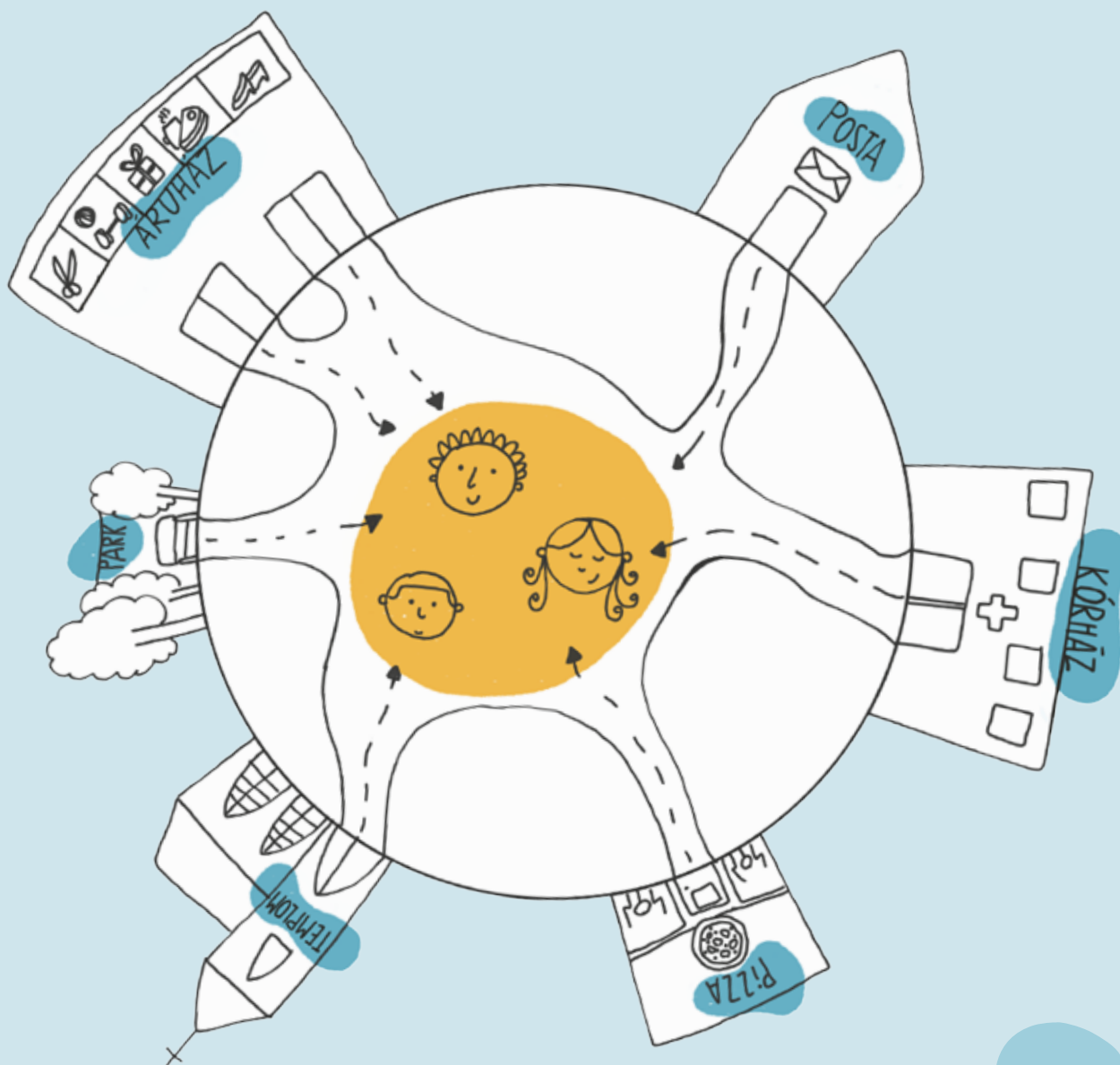

A fogyatékossgal élő személyek
jogairól szóló egyezmény
19. cikkéhez

Mit jelent az ÖNÁLLÓ ÉLETVITEL és a közösségbe való befogadás?

Magyarázat a 19. cikkhez:

Mit jelent az ÖNÁLLÓ ÉLETVITEL és a közösségbe való befogadás

Az ENSZ Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezménye az önálló életvitelről is szól. Főként annak 19. cikke.

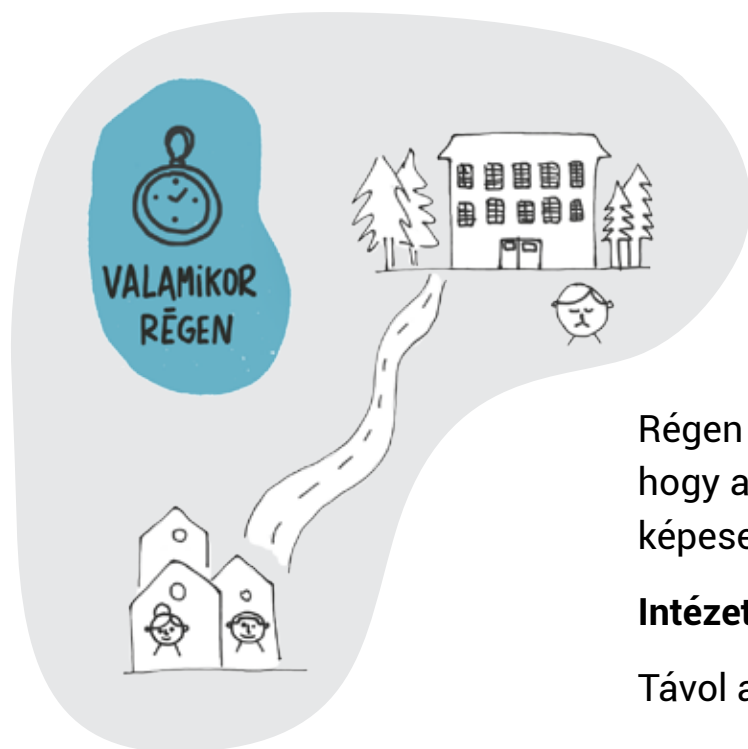

Sok állam azonban nem értette, ez mit is jelent pontosan. Nem tudták, mit kell tenniük.

Ezért a szakemberek megírták ezt a magyarázatot. Elküldték minden országba, minden kormánynak.

Ezt mi is szeretnénk megérteni. **Szeretnénk tudni, mihez van jogunk.**

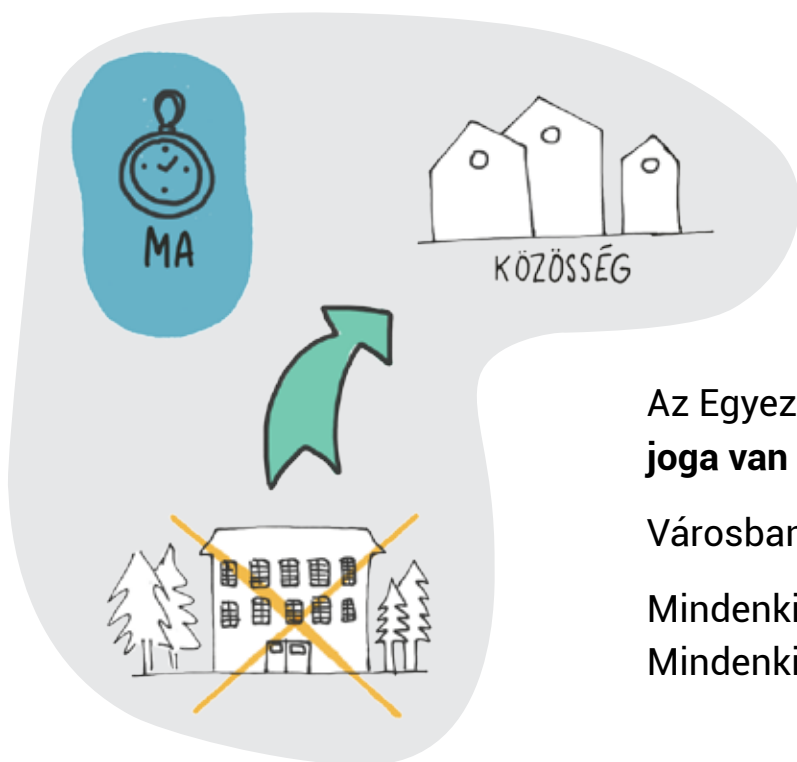
BEVEZETŐ

Régen az emberek nem hitték, hogy a fogyatékossgal élők is képesek önállóan élni.

Intézetben helyezték el őket.

Távol a többi embertől.

Az Egyezmény szerint mindenkinek **joga van ott élni, ahol akar.**

Városban, falun, együtt a családdal.

Mindenki élhet önállóan.

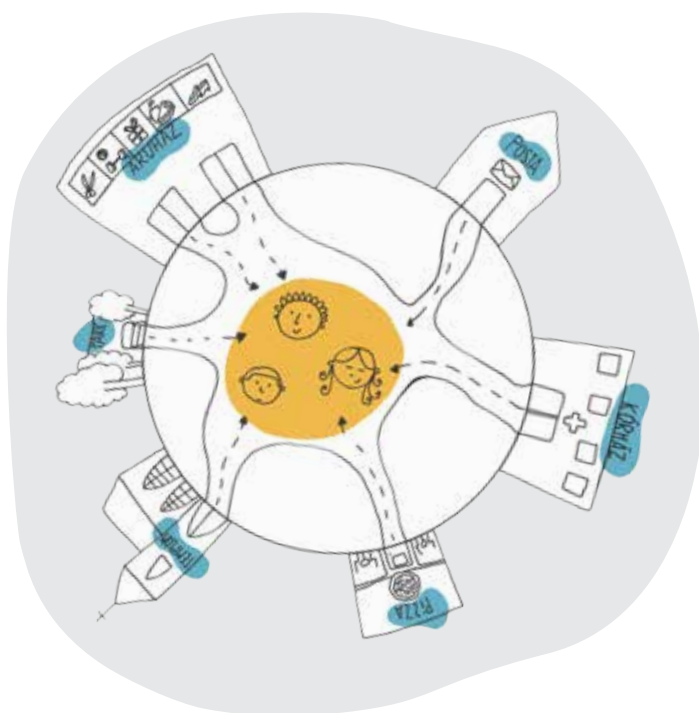
Mindenki járhat emberek közé.

Néha ehhez személyi segítőre vagy más segítségre van szüksége.

Sok fogyatékossgal élő ember szegénységben él. **Ezért nincs más lehetőségük, mint intézetben élni.** Ott az is előfordul, hogy bántalmazzák őket.

Hogy ez többé ne fordulhasson elő, létrejött ez az **Egyezmény.**

A mi jogainkról szól.

A 19. cikk két dolgot mond ki:

Mindenkinek joga van az önálló élethez.

Mindenkinek joga van együtt élni a többi emberrel.

A világon sokféle ember létezik.
A világon sokféle ország létezik.

**Mindenkinek ugyanolyan
jogai vannak.**

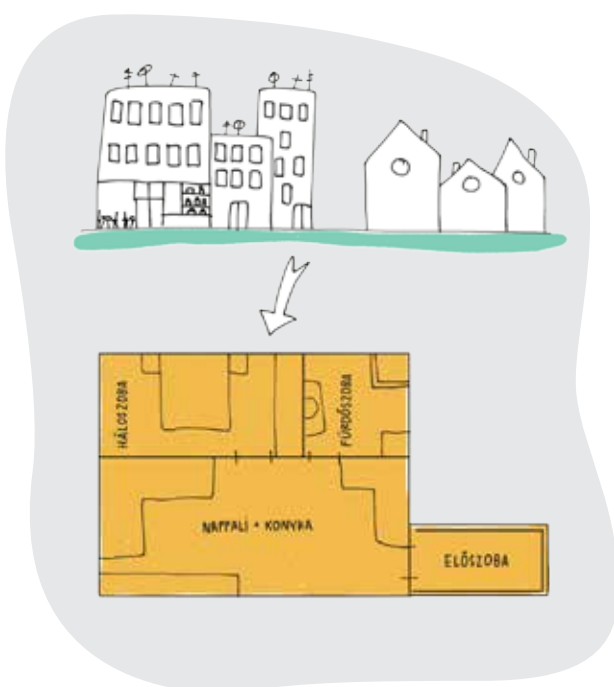
Ha idősek, ha fiatalok,
férfiak, nők, szlovákok,
magyarok vagy afrikaiak.

A gyerekeknek a szüleikkel
kell lakniuk.

Néha segíteni kell nekik.

A gyerekeknek családban kell
élniük, nem intézetben.

A városokban a fogyatékosággal
élők számára is kell lenniük
lakásoknak.

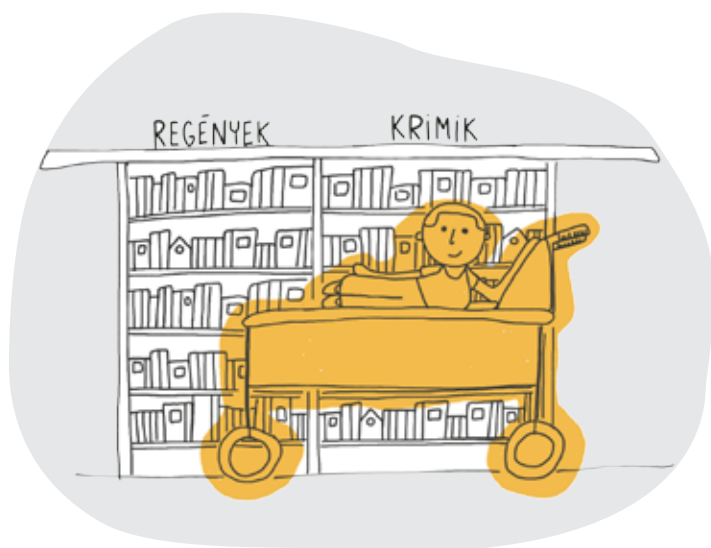
Ezeknek **akadálymentesnek és
olcsónak kell lenni.**

Egyes dolgok már javulnak nálunk.

De még mindig sok az **akadály**:

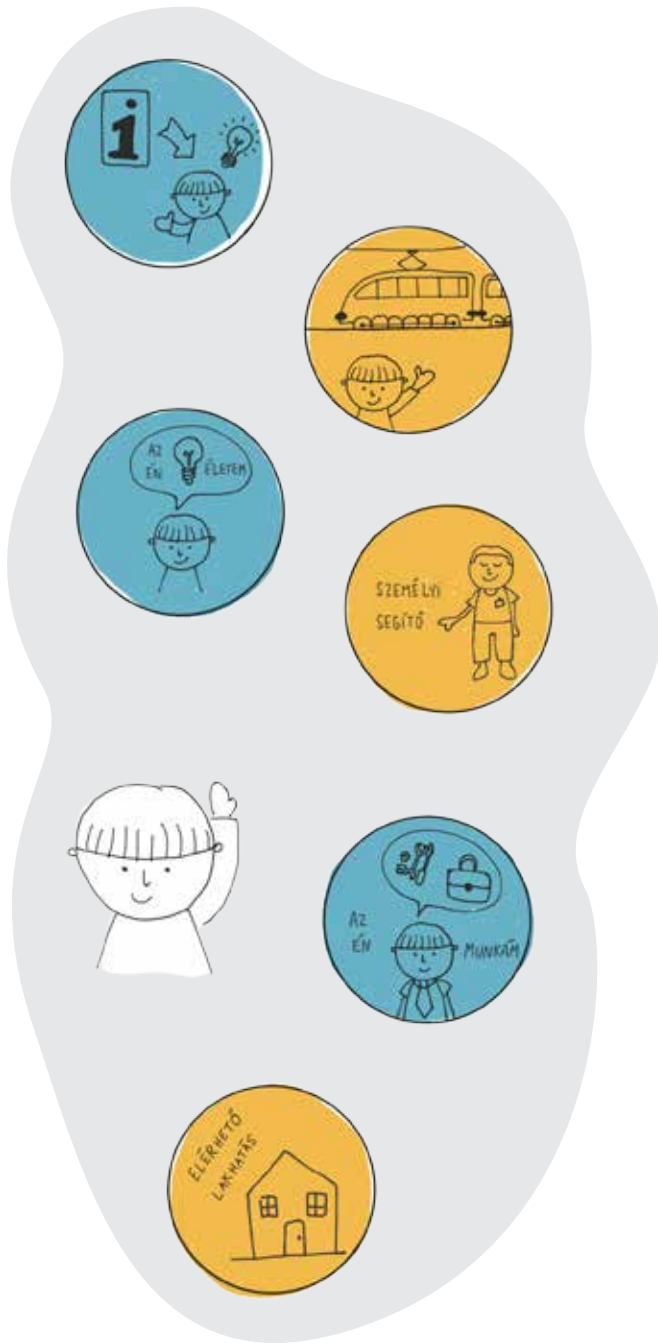
- A bíróságok még nem ismerik a támogatott döntéshozatalt.
- Kevés az olyan **közösségi szolgáltatás**, ahová a fogyatékossggal élők is elmehetnek.
- Kevés a pénz a **személyi segítségnyújtásra**.
- Sok embernek **intézetben** kell élnie és ezeket nem zárják be.
- Ha az emberek nem ismernek bennünket, **bántóan viselkedhetnek** velünk szemben.
- Az emberek **nem tudják**, mit jelent önállóan élni.
- A fogyatékossggal élők számára **a közlekedés, a kórházak, az iskolák, a lakások, a mozik** és más épületek tele vannak akadályokkal.
- **Kevés pénzt** költenek a szükséges változtatásokra.
- Nagyok a különbségek az egyes városok és országok között.

Mindenkinek jár az önálló élet.
**Azoknak is, akiknek sok
támogatásra van szükségük.**

Mit jelent az önálló élet?

Magam dönthetek a saját életemről.

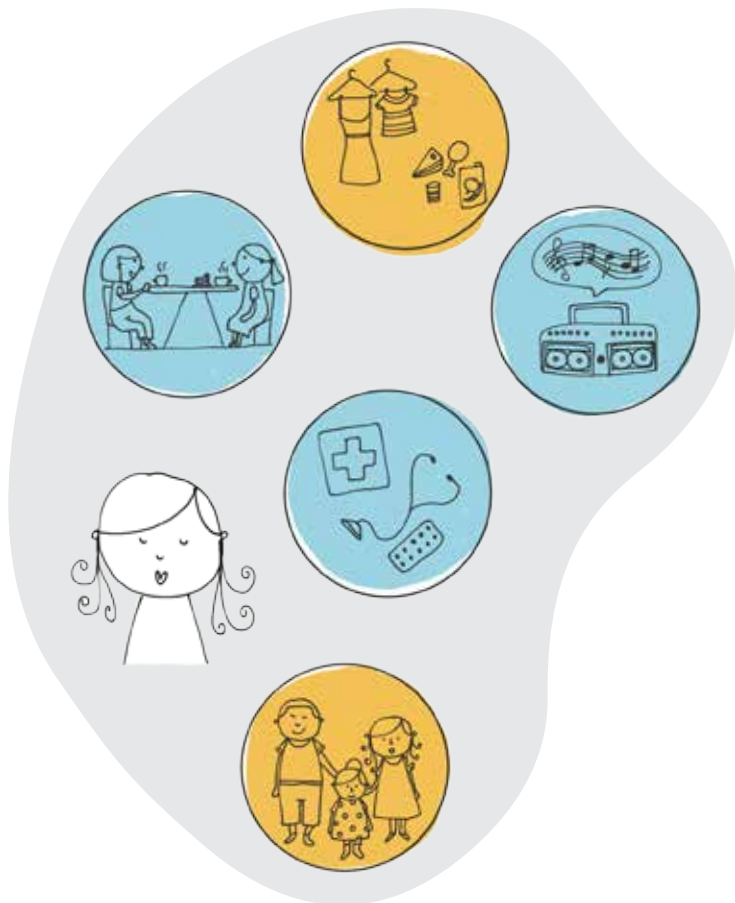
Utazhatok autóbuszszal és vonattal.

Érthető információkat kapok.

Lehet **személyi segítőm**.

Rendes lakásban **lakhatok**.

Lehet **munkám**.

Lehetnek **barátaim**.

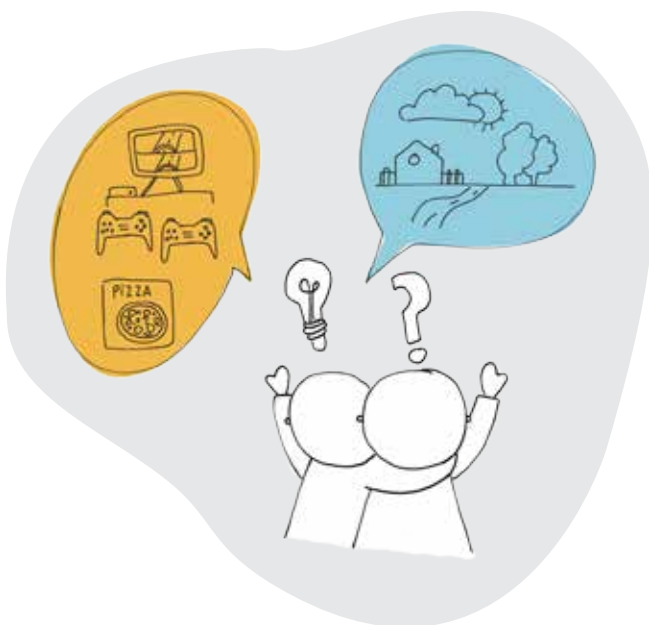
Lehet megfelelő **ruházatom** és jó **ételeket** ehetek.

Lehet jó **orvosom** és jó ellátásom.

Lehet **férjem vagy feleségem** és lehetnek gyermekeim.

Eldönthetem, hová megyek, mikor alszom és mit eszem.

Hallgathatok zenét, amelyet szeretek.

Ha mindezek a dolgok megvannak, önálló életet élek.

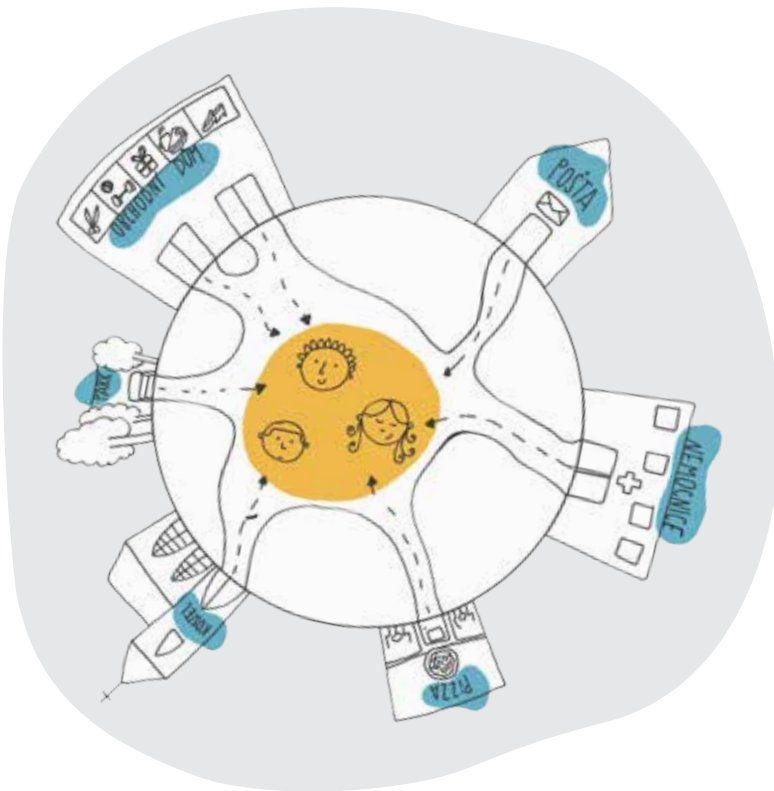
Az önálló élet nem azt jelenti, hogy mindennel magamra vagyok utalva.

Azt jelenti, hogy van választási lehetőségem.

Mit jelent a közösségbe való befogadás?

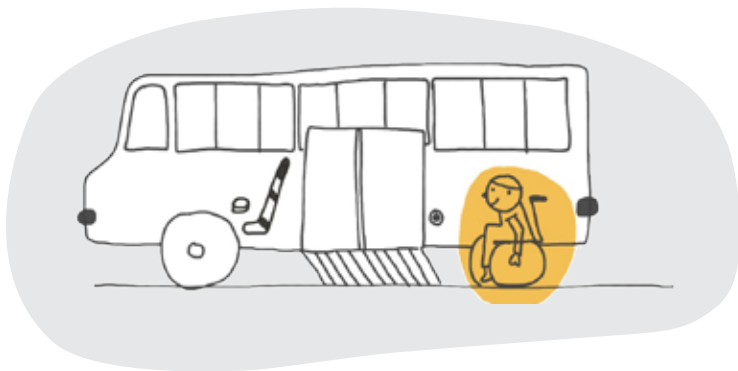
Azt jelenti,
hogy **tartozom valahová.**

Egy **közösség tagja**
vagyok és vannak barátaim.

Bárhová elmehetek,
ahová a többi ember.

Járok bevásárolni
az üzletbe.

Autóbuszal és vonattal utazom.

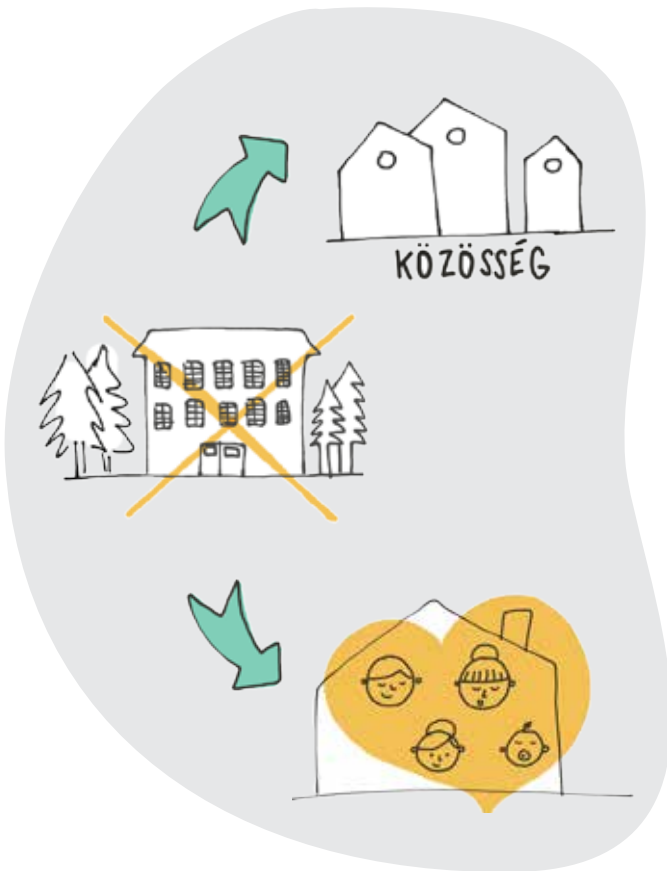
Koncertekre, színházba, moziba járok.

Járok **sportmérkőzésekre**, például focira vagy hokira.

Járok **iskolába** vagy **munkába**.

Önálló lakhatás

**Intézetben nem lehet
önálló életet élni.**

Ezért az intézetek nem jók.

Kisgyerekek részére
veszélyesek,
nekik családra van szükségük.

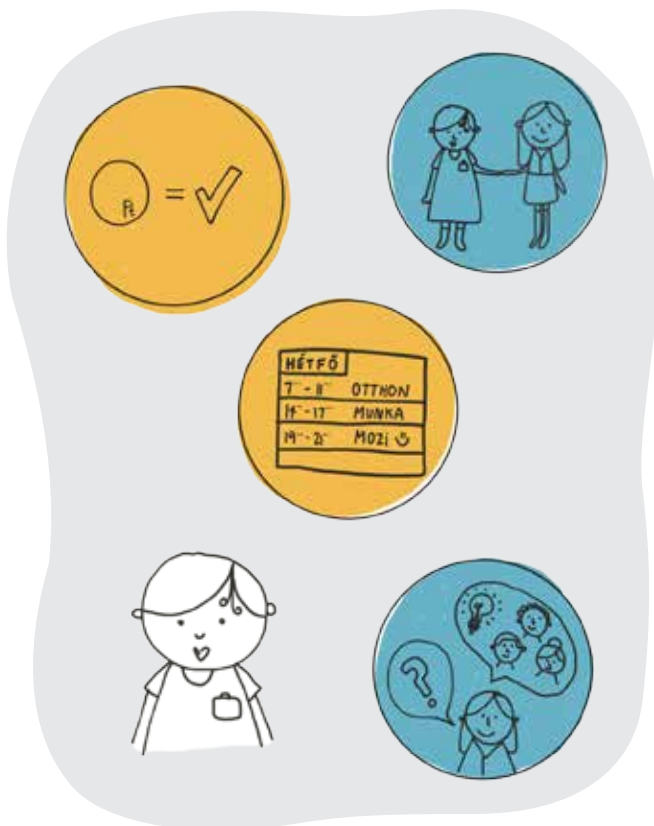
Az intézeteket be kell zárni.

Személyi segítségnyújtás

A személyi segítségnyújtás olyan támogatás, amelyet az ember maga irányít.

Segít neki önállóan élni.

A személyi segítségnyújtás akkor működik jól, ha teljesül az alábbi 4 dolog:

1. Elég pénzt kapok az államtól, hogy meg tudjam fizetni azokat a szolgáltatásokat és segítséget, amelyekre szükségem van.
2. Magam döntöm el, ki, **hogyan** és **mikor** fog nekem segíteni.
3. A személyi segítőmet **magam választom** ki. Barátok vagyunk.
4. Magam választom ki, milyen szolgáltatásokat szeretnék. Ha tanácsra van szükségem, ott vannak a barátaim vagy a családom.

Nem baj, ha valaki nem tud beszélni.

**Szavak nélkül is meg lehet állapítani,
mi tetszik neki és mit akar csinálni.**

Mit kell tennie Magyarországnak azért, hogy önálló életet élhessünk

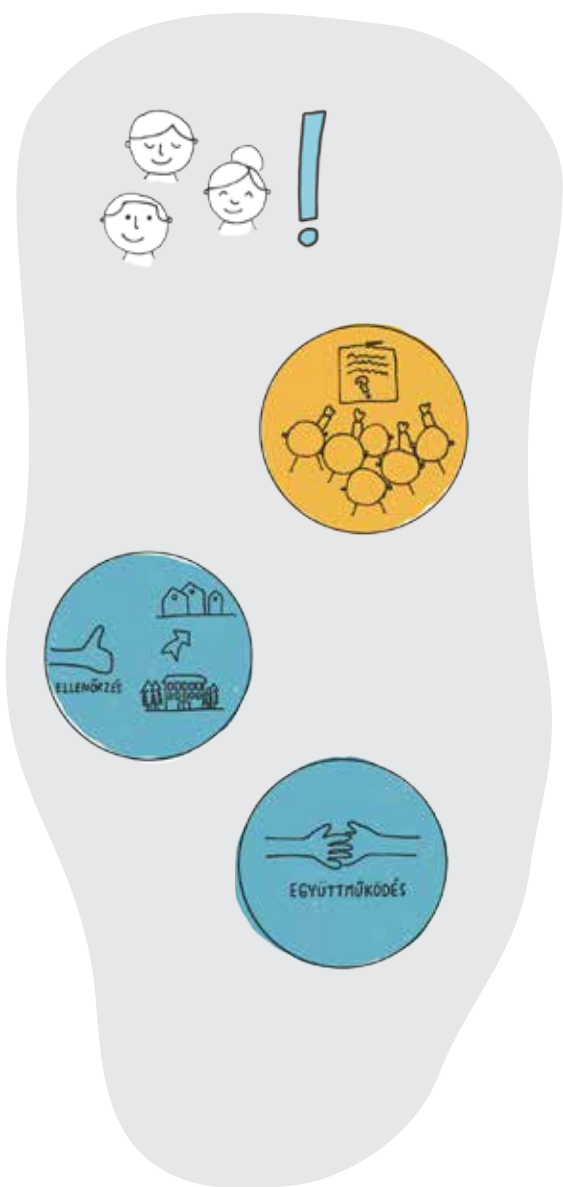
A szakemberek azt tanácsolják minden államnak, Magyarországnak is, hogy ezt tegyék:

- **Töröljék el** azokat a **törvényeket**, amelyek miatt a fogyatékossgal élők nem választhatják meg, hol, kivel és hogyan szeretnének élni.
- Vezessenek be **új törvényeket**, hogy a falvak és városok akadálymentesek legyenek mindenki számára
- **Óvják** a fogyatékossgal élőket a **szegénységtől**.
- Állítsanak fel olyan szabályokat, hogy minden **közterület** legyen **elérhető** mindenki számára, és ellenőrizzék ezeket.
- **Biztosítsák** mindenki számára a **jogot**, hogy önállóan, közösségben élhessen.
- Tájékoztassák a fogyatékossgal élőket a jogaikról úgy, hogy azt megértsék. Tanítsák meg őket a **jogaik érvényesítésére**.

- **Zárják be azokat az intézményeket,** ahol az emberek a többiektől elkülönítve élnek, és támogatassák a közösségi szolgáltatásokat
- Változtassák meg az embereknek a fogyatékossgal élőkhez való **viszonyulását.**
- Biztosítsák, hogy a fogyatékossgal élők megmondhassák, **milyen szolgáltatásokra van szükségük.**
- Hozzanak megfelelő törvényeket és találjanak pénzügyi forrásokat olcsó **lakhatásra és közlekedésre.** Ha ezeket a törvényeket nem tartják be, a vétkeket bírságozzák meg.
- Adjanak pénzt **szolgáltatásokra minden** fogyatékossgal élő számára. Például személyi segítségnyújtásra, kísérőkre, tolmácsokra.
- Készítsenek versenypályázatot **támogatási szolgáltatásokra** azon fogyatékossgal élők részére, akik közösségben élnek.

- **Ellenőrizzék az intézmények terveit**, hogyan kívánnak átállni közösségi szolgáltatásnyújtásra.
- Folyamatosan **működjenek együtt** az érintettekkel.

socza

ISBN 978-80-89851-20-1

A könnyen érthető módszerrel készült kiadványt szerkesztették: Soňa Holúbková és Mária Machajdíkóvá

Illusztrálta: Lucia Cangárová

Fordítás szlovák nyelvből magyarra: Haraszi Ildikó